

EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas

2015/2006(INI)

24.6.2015

NUOMONĖ

Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto

pateikta Kultūros ir švietimo komitetui

dėl jaunimo verslumo skatinimo švietimo ir mokymo priemonėmis
(2015/2006(INI))

Nuomonės referentė: Jana Žitňanská

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Užimtumo ir socialinių reikalų komitetas ragina atsakingą Kultūros ir švietimo komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi ES jaunimo nedarbo lygis kelia didelį susirūpinimą ir kai kuriose valstybėse narėse yra didesnis negu 50 proc.; kadangi švietimas atlieka svarbiausią vaidmenį skatinant jaunimo socialinę ir profesinę įtrauktį ir kadangi verslumas turi būti laikomas kompleksine kompetencija ir papildoma galimybe steigti naujas įmones, o ypač kurti daugiau darbo vietų ir taip sumažinti jaunimo nedarbo lygį ir paskatinti jaunų žmonių įsidarbinimo galimybes;
- B. kadangi jaunimui naudingas verslumo mokymas ir švietimas bei praktinė verslo patirtis, kurie padeda jiems ugdyti įgūdžius ir talentą ir didinti pasitikėjimą, taip pat prisideda prie naujų verslo įmonių kūrimo, didina įsidarbinimo galimybes ir skatina inovacijas; kadangi verslumas yra daugelio neįgalių jaunų žmonių visiškai neišnaudojama galimybė;
- C. kadangi švietimo srities verslumo programų rezultatai ir poveikis rodo, kad studentai, kurie užbaigė tokias programas, baigę studijas greičiau gauna darbą;
- D. kadangi verslumas – tai vienas iš būdų padėti jaunimui rasti darbą ir gauti stabilų pajamų;
- E. kadangi strategijoje „Europa 2020“ numatytas tikslas – sukurti dideliu užimtumu ir ekonomine, socialine bei teritorine sanglauda grindžiamą ekonomiką; kadangi siekiant šio tikslo nepaprastai svarbi tvirta socialinė ekonomika;
- F. kadangi kooperatinės bendrovės kuria kokybiškas, įtraukias ir krizei atsparias darbo vietas, kurios negali būti perkeltos kitur; kadangi dėl savo kooperatinio modelio tokios bendrovės krizės laikotarpiu padidino apyvartą ir toliau augo, rečiau bankrutavo ir atleido mažiau darbuotojų nei kitos įmonės;
- G. kadangi socialinės ir įtraukios įmonės aktyviai dalyvauja siekiant novatoriško tvaraus augimo, skatina didesnę sanglaudą visuomenėje ir vietos bendruomenėse ir gali sukurti galimybių įsidarbinti jauniems žmonėms, įskaitant socialiniu požiūriu pažeidžiamus ir labiausiai nuo darbo rinkos atskirtus jaunus žmones;
- H. kadangi patyrusių verslininkų teikiamas mokymas kuria teigiamą verslumo įvaizdį ir sudaro palankesnes sąlygas siekti verslumo;
- I. kadangi jauni verslininkai susiduria su daug problemų ir sunkumų, be kita ko, jiems trūksta patirties, tinkamų įgūdžių, jiems sunkiau gauti finansavimą ir naudotis infrastruktūra;
- J. kadangi negalėjimas naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis yra pastarųjų dienų neraštingumo forma;
- K. kadangi turėdami galimybę nesudėtingai ir nesukčiaujant pasitraukti iš verslo investuotojai ir verslininkai gali sėkmingiau iš naujo pradėti verslą, samdyti daugiau darbuotojų ir patirti mažiau nesėkmių;

- L. kadangi, jei jaunimas moka užsienio kalbų, jis bus labiau kvalifikuotas pradėti verslą tarptautiniu mastu;
1. ragina valstybes nares, kartu su regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis, naudoti visus esamus ES lygmens finansavimo išteklius, kaip antai, Europos socialinis fondas, Europos jaunimo užimtumo iniciatyva, ES užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI), programa „Erasmus“ jauniems verslininkams“ ir ES įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa (COSME), kad būtų skatinamos ir remiamos iniciatyvos, kuriomis siekiama veiksmingesnių ir tikslingesnių verslo įmonių ir švietimo sektoriaus sąsajų, puoselėjama jaunų žmonių, nepaisant jų socialinių ir ekonominių aplinkybių bei lyties, verslumo kultūra, kad jaunimas būtų paskatintas ugdyti kūrybiškumą, iniciatyvumą ir atsakomybės jausmą, ir kuriomis būtų pakeistas suvokimas, kad verslininkystė – antraeilė karjeros galimybė; prašo Komisijos įvertinti, kaip iš tikrųjų naudojamas šis finansavimas, ir užtikrinti, kad juo būtų lengva ir paprasta pasinaudoti; pabrėžia, kad reikia investuoti į švietimą ir infrastruktūrą siekiant spręsti skaitmeninės atskirties Sąjungoje problemą;
 2. ragina valstybes nares imtis visų priemonių siekiant geriau informuoti jaunimą apie verslo įmonių steigimo galimybes, suteikiant tinkamą švietimą ir mokymo programas, kurias įgyvendinant dėmesys būtų skiriamas verslumui, ir skatinant asmeninius įgūdžius, ypač skaitmeninius ir skaitmeninio vadovavimo įgūdžius, nes jie – tai pagrindinės verslininkų priemonės dabartinėje ekonomikos ir verslo aplinkoje; pabrėžia, kad jauni, patyrę ir tinkamų įgūdžių turintys darbuotojai yra labai svarbūs siekiant ES konkurencingumo – jie užtikrins, kad visų valstybių narių ekonomikos atgaivinimo procesas ir darbo vietų kūrimas vyktų sparčiau;
 3. ragina Komisiją ir valstybes nares šalinti kliūtis verslumui siekiant padėti jaunimui paversti savo kūrybines idėjas sėkmingais verslo planais;
 4. ragina valstybes nares kovoti su kliūtimis, su kuriomis susiduria neįgalūs jauni verslininkai, rengiant mokymus paslaugų teikėjams, atsakingiems už pagalbą neįgaliesiems, ir pritaikant patalpas, kuriose teikiama pagalba, kad į jas galėtų patekti tie asmenys, kurie turi judumo problemų;
 5. ragina valstybes nares aktyviai imtis tobulinti reglamentavimo sistemas ir racionalizuoti administracines procedūras, skirtas įmonėms, ypač MVĮ ir socialinėms įmonėms, taip pat skatinti ir stebėti tokių įmonių įdarbinimo praktikos kokybę; atkreipia dėmesį į tai, kad socialinės ir įtraukios įmonės kuria tvarias darbo vietas, prisideda prie bendruomenių plėtros ir padeda skatinti tvarią aplinką, taip pat užtikrinti socialinį gyvybingumą krizės laikotarpiu;
 6. prašo valstybinių užimtumo tarnybų aktyviai teikti pagalbą įmonėms, ypač jauniems verslininkams, ir juos konsultuoti;
 7. pabrėžia, kad reikia spręsti finansinius sunkumus, su kuriais susiduria jauni verslininkai, sudaryti jiems geresnes galimybes gauti kreditą ir specialias dotacijas, sumažinti esamą administracinę našą ir sukurti tokią reguliavimo aplinką ir fiskalines paskatas, kuriomis būtų skatinamos jaunimo verslumo iniciatyvos ir darbo vietų kūrimas, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pradėti jaunų verslininkų verslo projektus ir užtikrinti stabilų jų

įgyvendinimą;

8. prašo valstybių narių remti kooperatinės verslininkystės modelį, pagrįstą demokratinio sprendimų priėmimo procedūromis ir leidžiantį padėti jaunimui tapti atsakingais darbdaviais, darbuotojais ir vartotojais; primena, kad kooperatyvai ir kitos socialinės ir įtraukios įmonės yra neatskiriama Europos socialinio modelio ir bendrosios rinkos dalis, todėl nusipelno visapusiško pripažinimo ir paramos, kaip nurodyta kai kurių valstybių narių konstitucijose ir įvairiose pagrindinėse ES nuostatose;
9. prašo valstybių narių remti ekologiškus ir tvarius verslo projektus;
10. ragina valstybes nares ir regionines ir vietos valdžios institucijas suteikti novatoriškiems studentams daugiau galimybių pasinaudoti stipendijų ir mikropaskolų programomis ir numatyti daugiau tokių programų, taip pat teikti paramą, informaciją, kuravimo paslaugas, įvairių sričių specialistų pagalbą ir sukurti tarpusavio vertinimo platformas, kad jie galėtų pradėti kurti savo įmones ar projektus, pvz., tokius, kurie remiami pagal EaSI mikrofinansų ir socialinio verslumo kryptį; ragina valstybes nares sudaryti geresnes sąlygas gauti ir gražinti paskolas, skatinti naudoti sutelktinį finansavimą, plėtoti vietos ekonomikos subjektų, verslo įmonių ir universitetų partnerystes, didinti įmonių vaidmenį integruojant jaunimą į darbo rinką ir įtvirtinti verslumo įgūdžių kvalifikaciją (angl. *Entrepreneurial Skills Pass*) įvairiais mokymosi mokyklose ir universitetuose etapais, ypač bendradarbiaujant su MVĮ; ragina valstybes nares skatinti universitetuose steigti verslo inkubatorius, skirtus tvariam vystymuisi ir į ateitį orientuotoms studijų kryptims;
11. pabrėžia, kad reikia gerinti tretinio mokslo verslumo kultūrą remiant akademinį mokslinių tyrimų pagrindu jaunimo steigiamų naujų įmonių (atsiskiriančių įmonių) kūrimą ir sudarant joms palankesnes sąlygas, mažinant biurokratinę tokių įmonių steigimo našta ir nustatant aiškią ir palankią reglamentavimo sistemą, skirtą studentams verslininkams; atsižvelgdamas į tai, laikosi nuomonės, kad mokyklos ir universitetai turėtų skirti laiko ir sudaryti sąlygas jaunimo vykdomoms iniciatyvoms bei jas pripažinti, kad jaunimas įgytų pasitikėjimo, reikalingo norint imtis naujų projektų, kuris gali būti naudingas steigiant nepriklausomą įmonę; teigiamai vertina iniciatyvas, pagal kurias apdovanojamas sėkmingas verslo įmones sukūręs jaunimas (pvz., apdovanojimas už geriausią metų studentų įmonę), be to, pabrėžia, jog svarbu, kad įmonės suteiktų jaunimui galimybę įgyti pirmosios tiesioginio darbo įmonėje patirties, ir pakartoja būtinybę skatinti apsilankymus įmonėse ir stažučių programas, kuriuose keliami šie tikslai, kad jaunimas susidarytų bendrą verslo aplinkos vaizdą;
12. ragina valstybes nares užtikrinti, kad pagal jų švietimo sistemas, įskaitant profesinio mokymo programas, daugiau dėmesio būtų skiriama kompleksinių verslumo gebėjimų, įgūdžių ir žinių plėtojimui, ypač užtikrinant, kad IRT įgūdžių ir užsienio kalbų būtų mokoma pirmaisiais mokymo metais, ir vidurinio ir tretinio mokslo įstaigose skatinant mokymą, kuriuo suteikiami ir plėtojami gebėjimai, reikalingi norint tapti verslininku, pvz., kūrybingumas, komunikacijos įgūdžiai, verslo vadyba, buhalterija ir apskaita, kai mokoma veiksmingai, praktiškai ir remiantis tikra gyvenimo patirtimi; pabrėždamas, kokį svarbų vaidmenį atlieka mokytojai, skatindami verslumu grindžiamą jaunimo mąstymą ir suteikdami jam reikiamų įgūdžių ir kvalifikacijų, ragina valstybes nares skirti ypatingą

dėmesį tam, kad mokytojai gautų tinkamą ir specializuotą mokymą, siekiant užtikrinti jų nuolatinį profesinį tobulėjimą ir sudaryti daugiau galimybių patyrusiems verslininkams tapti mokytojais;

13. ragina Komisiją atidžiai stebėti konkrečias valstybių narių įgyvendintas jaunimo verslumo skatinimo priemones, ypatingą dėmesį skirti informacijos apie rezultatus viešinimui ir publikavimui ir skatinti institucijas ir organizacijas keistis geriausios praktikos pavyzdžiais, idėjomis, žiniomis bei patirtimi, taip pat kurti tarpsektorines strategines partnerystes ir šiuo tikslu remti minėtas institucijas ir organizacijas; ragina Komisiją ir valstybes nares rengti kriterijus, modelius, bendras priemones ir projektus, skirtus jaunimo verslumui skatinti; teigiamai vertina programas „Erasmus+“ ir „Erasmus“ jauniems verslininkams“, kurias įgyvendinant jaunimui suteikiama galimybė mokytis užsienyje ir įgyti verslo patirties kitoje valstybėje narėje; prašo Komisijos užtikrinti, kad įmonės laikytųsi šioms programoms taikomų taisyklių, kuriomis apsaugomos dalyvių teisės, ir kad minėtos programos būtų reklamuojamos vidurinio, profesinio ir aukštojo mokslo institucijose;
14. ragina valstybes nares supaprastinti pasitraukimo iš verslo nesukčiaujant procedūras ir sukurti palankią aplinką norintiems pasitraukti iš verslo, kad jaunimui būtų perduota aiški žinia, kad dėl nesėkmės nebus patiriamas nuosmukis su visą gyvenimą jaučiamais padariniais;
15. ragina valstybes nares propaguoti verslininkystę kaip teigiamą karjeros galimybę teikiant karjeros konsultacijas vidurinio ir tretinio mokslo įstaigose ir kovoti su smerkiamu požiūriu į verslumą kaip karjeros galimybę, kuris yra paplitęs kai kuriose valstybėse narėse;
16. prašo Komisijos atidžiai stebėti konkrečias priemones, kurias įgyvendina valstybės narės siekdamos užtikrinti, kad verslininko kelią pasirinkę jaunuoliai turėtų tokias pat teises į socialinę paramą (pagal Tarptautinės darbo organizacijos rekomendaciją Nr. 2021), sveikatos priežiūrą ir darbo saugą;
17. ragina valstybes nares didinti informuotumą apie neįgaliam jaunimui skirtą savarankišką darbą ir verslo kūrimą imantis tam tikrų veiksmų, pvz., skatinant karjeros galimybes į darbo rinką jau integruotiems neįgaliesiems asmenims ir užtikrinant, kad neįgalius verslininkus pažintų visuomenė;
18. ragina valstybes nares skatinti jaunų verslininkų rėmimą – taip jie galėtų pasinaudoti labiau patyrusių kolegų patirtimi ir parama;
19. ragina valstybes nares skatinti jaunimą imtis verslininkystės sudarant sąlygas projektais grindžiamoms įvairių disciplinų studijoms švietimo sistemoje, kurios teikiamos bendradarbiaujant su įmonėmis;
20. prašo Komisijos užtikrinti, kad jokia valstybių narių įgyvendinta priemonė nebūtų kliūtis laisvam darbuotojų judėjimui, taigi verslininko kelią pasirinkę jaunuoliai veiklą galėtų plėtoti toje Europos Sąjungos teritorijoje, kurioje nori;

¹ 2012 m. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) rekomendacija dėl minimalios socialinės apsaugos (Nr. 202);

21. pabrėžia, kad siekiant ugdyti jaunimo verslumą lemiamą vaidmenį atlieka tam tikros jaunų verslininkų asociacijos, suteikiančios galimybę jaunimui kurti novatoriškus projektus ir įgyti verslo patirties, taip pat suteikiančios priemonių ir pasitikėjimo savimi, būtino norint patiems imtis verslo;
22. ragina glaudžiau bendradarbiauti su privačiuoju sektoriumi ir socialiniais partneriais siekiant skatinti kurti verslumo ir naujovių kultūrą, kurioje nebijoma rizikuoti (pvz., prisiimant struktūrinius įsipareigojimus, kaip antai kurti inovacijų infrastruktūras ir keistis idėjomis);
23. pažymi, kad skatinant vidurinio ir tretinio mokslo įstaigų bendradarbiavimą būtų sustiprintas jaunimo dialogas ir skatinama diegti naujoves;
24. ragina Komisiją ištirti veiksnius, kurie atgraso moteris siekti verslumo karjeros, ir užtikrinti, kad švietimo sistemomis, susijusiomis priemonėmis ir veikla būtų aktyviai siekiama lyčių lygybės.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	23.6.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 39 -: 2 0: 10
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, David Casa, Ole Christensen, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Marian Harkin, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ādám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Marek Plura, Sofia Ribeiro, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulla Tørnæs, Marita Ulvskog, Renate Weber, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Tamás Meszerics, Csaba Sógor, Helga Stevens, Monika Vana, Tom Vandenkendelaere
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Flavio Zanonato, Branislav Škripek